

Зростанню екстремізму зазвичай сприяють: соціально-економічні кризи, різке падіння життєвого рівня основної маси населення, тоталітарний політичний режим з придушенням владою опозиції, переслідуванням інакомислення.

Список використаних джерел

1. Trebin M. P. The phenomenon of terrorism: understanding the essence. *Вісник НУ "Юридична академія України імені Ярослава Яудрого"*. Серія: філософія, філософія права, політологія, соціологія. 2019. № 41(2). С. 88-102.
2. Шкурат І.В. Глобальний тероризм: методичні підходи до вивчення. *Державне управління: теорія і практика*. 2005. № 2.
3. Бунчук М. М. Розвиток системи державного управління в Україні. *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1(52). С. 88-89.
4. Герасіна Л. М., Требін М. П., Воднік В. Д. Конфліктологія : навч. посіб. Харків: Право. 2012. 128 с.
5. Телешун С. Сучасний тероризм – українські реалії. Окремі політико-правові зауваження. *Політичний менеджмент*. 2005. №1. С. 163-169.
6. Бунчук М. М. Розвиток системи державного управління в Україні. *Теорія та практика державного управління*. 2016. № 1(52). С. 88-89.
7. Горлач М. І., Кремень В. Г. *Політологія: наука про політику*. Київ, 2009. 793 с.

Пелюховська А. О.,

студентка ІІ курсу магістратури, гр. МСРп-191

Науковий керівник – Ревко А. М., д-р .екон. наук, доцент

Національний університет «Чернігівська політехніка», (м. Чернігів, Україна)

ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Територіальний центр є комунальним закладом, бюджетною установою, котра надає соціальні послуги громадянам похилого віку та особам з інвалідністю, що перебувають у складних життєвих обставинах та не здатні до самообслуговування у зв'язку з похилим віком або за станом здоров'я, потребують сторонньої допомоги за місцем проживання, а також не мають рідних, котрі мають забезпечити їм догляд та допомогу [1].

Проблемам дослідження соціальної та економічної діяльності територіальних центрів у своїх працях приділяли увагу такі науковці, як Бульба В. Г. [6], Павлишина Н. Б. [5], Сердюк О. М. [7] та інші.

Головними завданнями соціально-економічної діяльності територіального центру є забезпечення якісного соціального обслуговування (надання якісних соціальних послуг) громадянам похилого віку, а також установлення зв'язків з фізичними особами, підприємствами, установами та організаціями всіх форм власності, родичами громадян, котрих обслуговують територіальні центри, з метою сприяння підвищення якості соціального обслуговування клієнтів [5].

Соціальна діяльність територіального центру здійснюється шляхом надання таких соціальних послуг [2] :

- догляд вдома;
- соціальна адаптація;
- консультування;
- представництво інтересів;
- соціально-економічні (у формі надання натуральної допомоги).

Крім того, одним із важливих завдань територіальних центрів соціального обслуговування (надання соціальної допомоги) є надання адресної натуральної та грошової допомоги. Надання потребуючим громадянам поважного віку соціально-економічних послуг у формі натуральної та грошової допомоги (послуги з ремонту взуття, перукарські послуги, послуги техніка, послуги з ремонту одягу, постільної білизни тощо), надання транспортних послуг [5].

Територіальні центри соціального обслуговування є важливими суб'єктами надання соціальних послуг самотнім і непрацездатним особам поважного віку на рівні територіальної громади. Оскільки, саме в умовах децентралізації передбачається передача бюджетів від державних органів влади органам місцевого самоврядування, що, при умілому використанні, має сприяти підвищенню якості та більшої адресності соціальних послуг [6].

Більше того, соціальні послуги, що надаються територіальними центрами в умовах децентралізації мають бути реформовані, оскільки допомога та догляд за старшими особами та особами з інвалідністю, мають значний вплив на підвищення якості життя зазначеної категорії осіб. Вдосконалення надання кожної послуги повинно враховувати потреби та проблеми клієнтів центрів [3].

Отже, в умовах сьогодення неабиякої актуальності набувають питання модернізації послуг територіальних центрів в Україні та залучення альтернативних джерел їх фінансування в умовах децентралізованого управління. В подальшому саме завдяки альтернативним джерелам є можливість удосконалювати соціально-економічну діяльність територіальних центрів та зміцнювати їх позицію в соціальній сфері держави [4].

Список використаних джерел

1. Децентралізація влади. Реформа місцевого самоврядування. – URL: <http://www.google.com.ua/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&frm=1&source=web&cd=8&cad=rja&uact=8&ved=0CFQQFjAH&url=http%3A%2F%2Fwww.min.> (дата звернення 11.10.2020)
2. Концепція реформування місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні. Розпорядження Кабінету Міністрів України № 333-р від 01.04.2014 р. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/>. (дата звернення 9.09.2020).
3. Сидоренко Н.О. Органи місцевого самоврядування України як суб'єкти міжнародного співробітництва в умовах інтеграції. 2014. 20 с.
4. Місцеве самоврядування в Україні: сучасний стан та основні напрями модернізації: наук. доп. / редкол. : Ю. В. Ковбасюк, К. О. Ващенко, В. В. Толкованов та ін.; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Ю. В. Ковбасюка. К. : НАДУ, 2014. С. 4.
5. Павлишина Н. Б. Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг) як суб'єкт соціальної роботи з людьми похилого віку. *Соціальна робота в Україні: теорія і практика*. 2013. № 3-4. С. 118-124. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/srutip_2013_3-4_16. (дата звернення 23.10.2020).

6. Бульба В. Г., Меляков А.В. Механізми підвищення ефективності роботи територіальних центрів м. Харкова. *Актуальні проблеми державного управління*. 2010. № 1. С. 389-395. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apdy_2010_1_53. (дата звернення 11.10.2020).

7. Сердюк О. М. Гурова А. В. Особливості аналізу доходів і видатків бюджетних установ на прикладі Територіального центру надання соціальних послуг Краматорської міської ради. *Научный вестник Донбасской государственной машиностроительной академии*. 2017. № 3. С. 139-148. – URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvdgma_2017_3_22. (дата звернення 23.10.2020).

Плющ О. М.,

студент II курсу магістратури, гр. ЗМСРп-191

Науковий керівник – Сила Т. І., канд. психол. наук

Національний університет «Чернігівська політехніка» (м. Чернігів, Україна)

ВИЗНАЧЕННЯ ПРАВОВОГО СТАТУСУ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ В УКРАЇНІ

Визов та розмах для України вимушеного переселення громадян з Автономної Республіки Крим та Луганської, Донецької областей досить важлива. За оцінками деяких істочників, окуповані території, покинуло в середньому 1/3 жителів цих областей. Більшість громадян обрала для життя територію України але частина людей з різних причин обрала територію Російської Федерації. По різних даним в межах країни близько 1,6 млн внутрішньо переміщених осіб змінили місце проживання, в окремих регіонах України частка внутрішньо переміщених осіб досягає 10%. Згідно Закону України “Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб” визначає внутрішньо переміщеною особою громадянина України, який постійно проживає в Україні, якого змусили або який самостійно покинув своє місце проживання в результаті або з метою уникнення негативних наслідків збройного конфлікту, тимчасової окупації, повсюдних проявів насильства, масових порушень прав людини та надзвичайних ситуацій природного чи техногенного характеру [1].

Близько половини внутрішньо переміщених осіб є непрацездатними, серед них 20% – особи з інвалідністю та особи похилого віку та 30% діти. Вони потребують належного соціального захисту вирішення житлових проблем, медичних, освітніх послуг, питань працевлаштування, надання різних видів соціальної допомоги, пенсійного забезпечення, надання психологічної допомоги, доступу до соціальних тощо. Проблема зазначених проблем і пролонгованість їх у часі потребує постановня комплексної та дієвої форми соціального захисту переселенців та громадян України, які покинули тимчасово окуповану територію України та райони проведення операції об’єднаних сил (ООС).

Наразі, сучасним є питання створення необхідних умов для соціальної адаптації, інтеграції та реінтеграції переселенців, а також забезпечення їхніх законних інтересів, прав і свобод, зокрема забезпечення соціальної, психофізіологічної, матеріальної та медичної підтримки таким особам,